

EMLÉKEZTETŐ

A KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI RÉGIÓ

Huszonkettedik lakhatási-foglalkoztatási regionális szakmai műhelyéről

- Helyszín:** Tégy az Emberért! Információs és Továbbképzési Központ (1088 Budapest, Szentkirályi u. 22-24.)
- Időpont:** 2010. szeptember 1.
- Témák:** A TÁMOP 5.3.3-as programok előrehaladása: toborzás, kiválasztások eredményeinek, tapasztalatainak megbeszélése
- Moderátorok:** Kemecsei Judit (regionális koordinátor, foglalkoztatási)
Varsányi Nóra (regionális koordinátor, lakhatási)
- Résztevők:** jelenléti ív szerint

A műhely összefoglalóját néhány napon belül a www.foglakprojekt.hu, illetve a www.diszpercserportal.hu honlapon is meg lehet találni.

A témához kapcsolódó megbeszélés (előadások, vita, javaslatok, észrevételek) tartalmi összefoglalása:

A műhely témája A TÁMOP 5.3.3-as programok előrehaladása: **toborzás, kiválasztások eredményeinek, tapasztalatainak megbeszélése** volt. Szóba kerültek a **szoftverrel** és a TÁMOP-programmal kapcsolatos kérdések és problémák is.

Kemecsei Judit (továbbiakban: K.J.) felkérte a szervezeteket, mondják el, hogy a nyár folyamán meddig jutottak el a programmal kapcsolatos feladatokban, valamint ahol már telepítve van a FoglakNapló szoftver, foglalják össze tapasztalataikat. Tájékoztatta a referenseket, hogy **kérve lett az ESZÁ-tól egy információs nap**, amelyre össze kellene gyűjteni a felmerült kérdéseket és problémákat ahhoz, hogy érdemi válaszokat kaphassunk rájuk.

A **Magyar Máltai Szeretetszolgálat** (MMSZ) foglalkoztatási referense, Ungvárszky Pál elmondta, hogy **több mint egy hónapja elkezdték a munkát** a számba vehető **ügyfelekkel** és máig 33 fővel történt meg az első interjú, ami általában 2 óra hosszú kliensenként. 3 x 15 főt terveznek bevonni, amihez véleményük szerint még legalább 30 jelöltet kell találni. A legnépszerűbb képzés jelenleg az elektronikai hulladékbontó, ezt követi a takarító majd a kőműves. Tapasztalatuk szerint, ha elég információval rendelkeznek az ügyfelek, van érdeklődés a képzésekkel kapcsolatban, azonban nem ítélik szerencsésnek, hogy a kliens hozza magával a szociális munkás véleményét, ezért a referens

személyesen keresi fel a szociális munkásokat, hogy teljes képet kapjon a bevonandó kliens alkalmasságáról. A kiválasztás befejezésének időpontját októberre tervezik.

Mátrai Nóra, (MMSZ, lakhatási referens) szerint több összetevő játszik szerepet abban, hogy valaki mikor tud bevonódni a lakhatási modulba. Akik rendelkeznek előtakarékossággal, jövedelemmel, azok a kezdetektől bevonhatóak, viszont akiknek nincs jövedelmük, azok csak későbbi időpontban, amikor már kapják a képzési támogatást.

Többekben felmerült kérdésként, hogy a **képzési támogatás jövedelemnek minősül-e?** K.J. válaszként elmondta, hogy minden jövedelemnek számít, ami az SZJA törvényben benne van, de a képzési támogatásra vonatkozó konkrét választ az ESZÁ-tól kell kérni írásban.

Az **ügyfelek lakhatását** az MMSZ munkatársai alapvetően **albérlettel és munkásszállóval** szeretnék megoldani, saját katalógus-rendszerük van, amiben a kliens adottságainak megfelelő lakhatási lehetőséget keresnek. A katalógus egy olyan általuk összeállított lista, amelyben albérletek, munkásszállók olcsóbb lakhatási lehetőségek vannak összegyűjtve, amit az ügyfél kiindulásként használhat. Varsányi Nóra mindehhez hozzátette, hogy korábban a TÁMOP 5.3.2 munkatársai eljuttattak egy hasonló listát a szervezeteknek (amely kapcsán kérte is a szervezetek visszajelzését, ha elavult információkra bukkannak), és amit lehetne az újabb tapasztalatok alapján rendszeresen frissíteni, és akár közkinccsé tenni. Azonban ő visszajelzést nem kapott még a szervezetektől. Hasznos lenne, ha egy folyamatosan frissülő, új adatokkal és pozitív-negatív tapasztalatokkal bővített verzió elkészülhetne, és elérhetnék a szervezetek a www.foglakprojekt.hu oldalon.

Az **MMSZ** a TÁMOP-program megvalósítása során két körben összesen **60 fő bevonását** vállalta. Az első körben csak az MMSZ ügyfeleiből válogatnak, míg **a második mindenki számára nyitott lesz.** A programban tanulástechnikai, motivációs tréning van betervezve, hogy segítse a klienseket. Mivel nincs lehetőségük pszichológus és egyéb szakemberek bevonására, a foglalkoztatási referens kidolgozott egy **értékfeltáró, interaktív szakmai anyagot**, amely több szempontból szűri az ügyfeleket, és amely reményeik szerint nagyban javítja az alkalmas emberek kiválasztásának esélyeit, valamint az érdeklődés fenntartását is szolgálja a képzések megkezdéséig.

Felmerült kérdésként, hogy **bevonhatók-e azok az ügyfelek, akik csak a képzési programban szeretnének részt venni**, és nem kérik a lakhatási támogatást? A regionális koordinátorok és a résztvevők együttes véleménye szerint rangsorolni kell, és ez a lehetőség csak abban az esetben jöhet szóba, ha marad szabad kapacitás a képzésben. Az indikátorok teljesítésére oda kell figyelni!

Az **MVK Pest megyei** szervezeténél több (egymástól területileg is távolabb lévő) helyszínen folyik a program, az egyes települések referensei különböző szinten állnak a munkában.

Augusztusban **két projekt-indító csapat** tartottak az összes programban résztvevő település részvételével. **Három hónapot** terveztek a **kiválasztásra**, így **novemberben kezdik az egyéni fejlesztési szakaszt**. Pszichológus és más szakemberek létrehozta egy szempontrendszer, amely alapján még szűrik a jelölteket. Területenként meghatározták, hogy hány embert kell bevonni a programba. (Cegléd: 5 fő, Dabas: 5 fő, Dunakeszi: 2 fő, Százhalombatta: 3 fő, Szentendre: 2 fő, Szigetszentmiklós: 2 fő, Vác: 2 fő, Aszód: 2 fő, Összesen: 20 fő)

Albérlet és munkásszálló lehetőségeket leginkább ismeretségek révén találnak, valamint van egy **önkormányzati lakás**, ahol a Pest megyei Vöröskeresztnek bérlelőkijelölési joga van, így ide sikerülhet kiléptetni klienseket.

Kopasz István (MVK, foglalkoztatási referens) **Szigetszentmiklós** kapcsán elmondta, hogy **tárgyaltak a Munkaügyi Központtal** és sikerült több főt beregisztráltatniuk, akik azóta munkát keresnek. Jelenleg 2 főt akarnak bevonni, akiknek nincs szakmájuk, általában szívességi lakáshasználóként ismerősöknél húzzák meg magukat. Egyikük súlyos alkoholproblémával küzdött, jelenleg is kezelés alatt áll, de komoly motivációt jelent számára a projektben való részvétel. Virágkötő és szociális gondozói képzést terveznek, éppen **képző intézeteket keresnek**. Problémát jelent, hogy a képzések nagy része Budapesten vagy más településen van, így az útiköltség drága és az ügyfélnek kellene kifizetnie az utófinanszírozásig, amire általában nincs lehetősége. A képzés előtt a Munkaügyi Központ motivációs tréningjébe tervezik bevonni őket. Az ügyfelek lakhatása kapcsán alapvetően albérletben gondolkodnak, mert motiválóbbnak tartják, mint a munkásszállót. Már megtalálták a megfelelő albérleteket.

Dabason jó a kapcsolatuk a Munkaügyi Központtal. Két fővel elkezdtek a munkát, akik jelenleg párkapcsolatban valamilyen külterületi építményben laknak, így nem biztos, hogy bevonhatóak a lakhatási támogatásba, azonban a képzésben szeretnének részt venni. A területi igény, valamint a jelöltek adottságai alapján a raktárkezelői képzést tervezik, valószínűleg Budapesten, így itt is problémát jelent az útiköltség utólagos finanszírozása.

A többi településen szintén felvették a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal és lakhatási lehetőségeket keresnek. A szerteágazó területek miatt állandó telefonos és internetes kapcsolattartás van a szakemberek között és havi egy közös team-et is terveznek. Még nincs felosztva közöttük az indikátorteljesítési kötelezettség, ez a következő hónapokban fog megvalósulni.

A **Kiút Egyesületnél** (konzorciumi partnere: Nonprofit Alapítvány) Kölesné Bukovics Zsuzsanna elmondása szerint **június – július hónapban elkezdődött a kiválasztás** a munkaügyi központokban, valamint a hajléktalan szállókon. 43 fő jelentkezett, ebből 15-en kerültek be az első csoportba. A kiválasztás folyamatában első lépésként a szociális munkással való beszélgetés, majd egy pszichológus által kiértékelt teszt szerepel, végül pedig személyes beszélgetés a pszichológussal.

Augusztus 1-től a Nonprofit Alapítvány a résztvevőknek **munkaorientációs tréninget** tart. 12 fő részesül **lakhatási támogatásban**, mindannyian **munkásszálló**ra költöztek a tréning megkezdésével egy időben. Szeptember 15-től 3 fő OKJ-s szakképzésben fog részt venni, ami párhuzamosan fut a tréninggel.

A pályázatban tervezve volt az intézmény akkreditációja, amely korábban megvalósult. Ennek az összegnek, valamint a lakhatási **költségek** egy részének **átütemezésére engedélyt kaptak**, amelyet az utazási költségekre szeretnének fordítani.

A lakhatásba bevont kliensek elképzelései időnként irreálisak, ilyenkor meg kell találni a kompromisszumot. Személyes megbeszélés alapján döntöttek úgy, hogy mindenkinek a munkásszálló a legmegfelelőbb megoldás. A első hónapban nem fizetnek önrészt, a másodiktól azonban 6500 Ft-ot kell befizetniük. A befizetés úgy történik, hogy az intézmény átutalja a kliens keretösszegét, és ő befizeti a fennmaradó összeget, így a számlán láthatóan, és igazolhatóan elkülönül az önrész befizetése.

Felmerült kérdésként a regionális koordinátorok részéről, hogy mi történik, ha a lakhatásban problémák merülnek fel, ki oldja ezeket meg, az esetkezelő szociális munkás? Hogyan készítik fel az ügyfeleket az önálló lakhatásra?

Válaszként elhangzott, hogy általában a szociális munkás van jelen, de az ügyfél napi kapcsolatban van minden szakemberrel, és bármikor kérhet segítséget. A heti háromszori csoportfoglalkozásokon dokumentálják a problémákat, folyamatosan nyomon követik a lakhatást. A kliensek között van olyan, aki egyedül lakik, vannak, akik párt alkotnak és együtt laknak, de a legnagyobb szoba háromágyas.

Érkezett egy felszólalás (Budapest Esély Nonprofit Kft.), miszerint a jogászuktól azt az információt kapták, hogy 2010-től nem adómentes a lakhatási támogatás. A **lakhatási támogatás után 53 %-os járulékot** kell fizetni, ami több, mint maga a támogatás. Ezzel kapcsolatban sok volt a tisztázatlan információ pl. jövedelemnek vagy természetbeni juttatásnak minősül-e a lakhatási támogatás? Ha a lakhatást, mint szolgáltatást nyújtja a szervezet, az adómentes-e és ebben az esetben módosítani kell-e a szerződést? K.J. szerint ez mindenképpen olyan **fontos kérdés**, amiben az **ESZÁ-tól** kell útmutatást kérni.

Kérdésként merült fel az is, hogy **mi a megélhetési támogatás?** Jövedelemnek számít vagy segélynek? Mivel a program adatlapjában az szerepel, hogy csak abban az esetben lehet az ügyfelet bevonni, ha a szociális törvényben meghatározott feltételek szerinti jövedelemmel rendelkezik, amiben a megélhetési támogatás nem szerepel. Azonban ennek a jövedelemnek a meglétét csak az ügyfél nyilatkozatával kell igazolni. A megélhetési támogatás segélyszerű kifizetés, amely az adóhatóságnál nem jelenik meg, mint egyéb segélyszerű kifizetések és nincs TB járulék tartalma sem.

Kérdés továbbá az is, hogy **egyéb támogatásokat mennyiben befolyásol a megélhetési támogatás folyósítása?** A Munkaügyi Központ azt nyilatkozta, hogy az ő támogatásukat nem érinti, a MÁK döntése az ügyben még folyamatban van. K.J. elmondta válaszként, hogy volt kérdés az ESZÁ-hoz, hogy bevonhatóak-e a RÁT-os (önkormányzatok által folyósított rendelkezésre állási támogatás) ügyfelek, amelyekre NEM volt a válasz.

A **Budapest Esély Nonprofit Kft-nél májusban** kezdték el a **toborzást**, 3 – 4 toborzó fórumot tartottak, ahol 99 fő jelentkezett. A jelentkezőktől kértek szociális munkás ajánlást, adatlapot és egy saját kézzel írt motivációs levelet, majd a személyes interjúk után a szakmai team döntött a bevonható kliensekről. 21 főt képzésre, 9 főt képzésre és lakhatásra és 15 főt csak lakhatási támogatásra fognak bevonni. OKJ-s takarítónő és OKJ-s vegyi áru eladó képzést terveznek, ahol a jelentkezők kb. fele-fele arányban vesznek részt. A pályázatukban a képzési és lakhatási támogatás közös felső határaként 45 000 Ft lett meghatározva, így nem tudják egyszerre adni a két támogatást. A lakhatási támogatásnál jövedelemmel rendelkező (pl. GYES) klienseket vonnak be. **Kaptak használatra** 2010 májusától 2 évre **egy ingatlant**, ahol ezeknek az ügyfeleknek a lakhatását meg tudják oldani. Albérlet-keresésnél az ügyfeleket önállóságra ösztönzik. Miután megtalálta a kliens a megfelelő lakhatási lehetőséget, felveszik a tulajdonossal a kapcsolatot és szerződnek vele.

Kérdésként merült fel náluk a **minimum 1/3-os önrész** fogalmának tisztázása, hogy a fogalomban a lakhatási feltételrendszer szerint csak a bérleti díj vagy a rezsi és egyéb költségek is lakhatási költségnek minősülnek-e? Melyik összeg 1/3-át kell az ügyfélnek önrészként befizetni? Valamint, hogy csak a bérleti díj támogatható, vagy a rezsi költségek is? Válaszként V. N. elmondta, hogy kizárólag a számlával igazolt bérleti díj támogatható, és az 1/3-os önrészt ezen kell végigvezetni.

Abban az esetben, ha az adható támogatás teljes mértékben fedezi a lakhatás költségeit, csökkentett támogatást kell fizetni és a fennmaradó összeg az önrész. Az önrésznek azonban nem havi bontásban kell a lakhatási költség 1/3-ának lenni, hanem a teljes lakhatási időszakban. A

lépcsőzetes csökkenés előnye, hogy a kliens fokozatosan szokik hozzá az egyre növekvő összeg kifizetéséhez. Az önrész ütemezésének kérdése, az ügyfél adottságainak figyelembe vételével a támogató szakemberek hatásköre.

Maróthy Márta (HKA, szakmai vezető) utólagosan a kérdéskörhöz a következőket tette hozzá: a felhívás 17. melléklete, A lakhatási támogatás feltételrendszere egymásnak két teljesen ellentmondó előírást tartalmaz az ügyfél által fizetendő önrész elismerhető költségei kérdésében, ezért a problémát a FogLak-projekt mindenképpen továbbítja kérdésként az ESZA információs napjára.

Kérdés volt az is, hogy mit értünk **a lakhatási költség egy személyre jutó összegének**, pl. abban az esetben, ha hárman költöznek együtt, de közülük csak egy támogatott? Az eddigi gyakorlat alapján ilyen esetben a teljes költség a támogatás alapja, míg ha több támogatott költözik, akkor a költség megoszlik.

V. N. szerint ha a támogatott 1 személyére osztjuk le az 1/3-ot figyelembe vevő támogatási összeget, akkor is kijönnek a feltételrendszerben foglaltak, tehát, úgy érdemes ezt értelmezni, hogy a támogatottak számával osztjuk a lakhatási költségeket (számlával igazolt bérleti díj), és arra kalkuláljuk az 1/3-os önrészt.

Ígéret született a koordinátoroktól, hogy miután a kérdés tisztázásra került, fog készülni egy sablon, ami átláthatóvá teszi a számításokat.

A szünet után a **szoftverrel kapcsolatos problémák és észrevételek** megtárgyalása volt betervezve, azonban kiderült, hogy a KMR régióban még nem történtek meg a telepítések, így nem lehetett tapasztalatokat cserélni a programmal kapcsolatban.

A regionális koordinátorok elmondták, hogy szerződés szerint a telepítés határideje szeptember vége, és az első adatszolgáltatás bekérésének várható időpontja október 10-e. A lekérdezendő adatokról, valamint a szűrés módjáról a telepítés befejezése után email-ben fognak tájékoztatást kapni a referensek.

Felmerült kérdésként, hogy a **minimálbérrel kapcsolatos számításoknál** a tárgyévi minimálbért kell-e alapul venni? Válaszként elhangzott, hogy a minimálbér meghatározás a mindenkori, tehát jelen esetben a 2010. évi minimálbért takarja, azonban a feltételrendszer nem határozza meg, hogy nettó vagy bruttó összegről van szó. Az APEH honlapján a minimálbér bruttó 71.250 Ft, amelynek 150 %-át veszik figyelembe a támogatásoknál.

Problémaként merült fel, hogy a műhelyeken a résztvevők a **felmerülő kérdéseikre nem kapnak a helyszínen azonnali választ**. Erre megoldást jelenthetne, ha jelen lenne az ESZA kompetens képviselője, azonban valószínűleg a törvényi szabályozások jelenlegi változásai miatt ez sem jelentene azonnali megoldást, mivel ezek sok

Hajléktalan emberek társadalmi és munkaerő-piaci integrációjának szakmai és módszertani megalapozása
TÁMOP-5.3.2-08/1-2008-0001

esetben már mások, mint a pályázati kiírásban meghatározott feltételek. Ötleként felvetődött, hogy előre email-ben összegyűjtjük a kérdéseket, és így már a műhelyen érdemi választ kaphatnak rájuk a résztvevők.

Készítette: Füst-Molnárné Dóczé Mária és Rónyai Zsófia